

Tjänsteskrivelse

Datum

2024-03-27

Vår referens

Elena Nilsson

Controller

elena.nilsson@malmo.se

Införande av avgift vid ansökan om godkännande att starta enskild pedagogisk omsorg STK-2024-294

Sammanfattning

En enskild kan, efter ansökan hos kommunen, godkännas som huvudman för pedagogisk omsorg. Enligt skollagen ska ett godkännande avse ett särskilt verksamhetsställe. Förskoleförvaltningen har utrett om det finns skäl att ta ut en avgift för en sådan ansökan. Mot bakgrund av denna utredning föreslår stadskontoret att kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår kommunstyrelsen föreslå kommunfullmäktige att en ansökningsavgift om 33 000 kronor införs. Motsvarande avgift finns sedan 2019 efter beslut i kommunfullmäktige 19 juni 2019 §145 (STK-2019-131), för den som ansöker om att godkännas som enskild huvudman för fristående förskoleenhet, eller för den som ansöker om att godkännas som ny enskild huvudman för en befintlig förskoleverksamhet. Förslaget är att den nya avgiften börja gälla från och med den 1 juni 2024.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen föreslår kommunfullmäktige besluta

1. Kommunfullmäktige beslutar att den som ansöker om godkännande som huvudman för pedagogisk omsorg genom etablering på ett nytt verksamhetsställe i Malmö, eller godkännande som ny huvudman för pedagogisk omsorg på ett befintligt verksamhetsställe i Malmö ska betala 33 000 kronor i avgift från och med den 1 juni 2024.
2. Kommunfullmäktige beslutar att avgiften ska betalas i samband med att ansökan ges in samt att ansökningsärendet inte tas upp till prövning om avgiften inte betalas.

Beslutsunderlag

- Avgift vid ansökan om godkännande att starta enskild pedagogisk omsorg - Beräkning av kostnad för handläggning

- Tjänsteskrivelse förskoleförvaltningen
- Förskolenämnden beslut 240124 § 8 med Reservation (M)
- G-Tjänsteskrivelse KSAU 240402 Införande av avgift vid ansökan om godkännande att starta enskild pedagogisk omsorg

Beslutsplanering

Kommunstyrelsens arbetsutskott 2024-04-02

Kommunstyrelsen 2024-04-10

Kommunfullmäktige 2024-04-25

Beslutet skickas till

Förskolenämnden

Stadskontoret, ekonomiavdelningen

Stadskontorets handläggare

Ärendet

Pedagogisk omsorg är ett alternativ till förskola. Fram till den 31 december 2022 kunde enskilda huvudmän som bedrev pedagogisk omsorg beviljas rätt till bidrag av den kommun där de bedrev verksamhet. Den 1 januari 2023 trädde nya regler i skollagen i kraft. Dessa innebar bland annat att en enskild huvudman som bedriver pedagogisk omsorg numera behöver ha ett godkännande från kommunen. De huvudmän som sedan tidigare tillerkänts rätt till bidrag anses automatiskt ha ett godkännande, i enlighet med övergångsbestämmelserna.

Om en enskild vill godkännas som huvudman att bedriva pedagogisk omsorg behöver den ansöka om detta hos kommunen. Av skollagens nya regler framgår att kommunen har möjlighet att ta ut en avgift för sådan ansökan. Kommunfullmäktige har sedan tidigare fattat beslut om att ta ut en avgift om 25 000 kronor för den som ansöker om att godkännas om huvudman för fristående förskola, se kommunfullmäktiges beslut 19 juni 2019 §145 (STK-2019-131). I detta ärende har förskoleförvaltningen utrett frågan om att införa en avgift för ansökan om att godkännas som enskild huvudman för pedagogisk omsorg. I ärende STK-2024-293 har förvaltningen utrett om det finns anledning att höja avgiften för enskild som ansöker om att godkännas om huvudman för fristående förskola till 36 000 kronor.

Pedagogisk omsorg kan bedrivas i olika former. Verksamheten kan exempelvis bedrivas i små grupper i en dagbarnvårdares eget hem, med en grupp om max fem barn. Skollagen tillåter dock även att pedagogisk omsorg bedrivs i större lokaler, med en stor barngrupp och flera dagbarnvårdare. Det finns även andra möjliga sätt att bedriva pedagogisk omsorg. Förhållandet mellan huvudmannskapet och verksamheten kan även se ut på olika sätt. En dagbarnvårdare som önskar bedriva pedagogisk omsorg i sitt eget hem kan själv ansöka om att godkännas som huvudman för verksamheten. Det

är även möjligt att en enskild godkänns som huvudman och att den enskilde sedan anställer dagbarnvårdare som har barngrupper i sina hem eller i en gemensam lokal.

Förskolenämnden har de senaste åren återkallat rätt till bidrag för ett stort antal huvudmän för pedagogisk omsorg. Detta med anledning av att huvudmännen inte uppfyllt de krav på verksamheten som framgår av skollagen.

Förskoleförvaltningen har gjort en omvärldsbevakning för att undersöka i vilken utsträckning andra kommuner har fattat beslut om att ta ut en avgift för att ansöka om godkännande som huvudman för pedagogisk omsorg. Förvaltningen har kontaktat de övriga nio av landets tio största kommuner samt sex andra skånska kommuner som gränsar till, eller ligger nära Malmö. Kommunernas avgiftsuttag varierar mellan att inte ta ut någon avgift alls, upp till en ansökningsavgift om 35 000 kronor. Vissa kommuner har också valt att differentiera sitt avgiftsuttag beroende på om ansökan avser verksamhet i egna hemmet eller i en lokal samt om det gäller nyetablering, utökning eller nytt verksamhetsställe för verksamheten.

Förskoleförvaltningen har beräknat tid och kostnad för sin handläggning av ansökningsärendena, handläggningens tid påverkas av de krav i skollagen som sökanden måste uppfylla för att godkännas av kommunen. Samtliga som ingår i sökandens så kallade ägar- och ledningskrets ska vidare vara lämpliga. Kraven på en huvudman för pedagogisk omsorg motsvarar i stort de krav som finns på en huvudman för förskola. Skillnaden är främst att lämplighetskraven för ägar- och ledningskretsen hos en huvudman för förskola är mer vidsträckt, då de även omfattar de så kallade demokrativillkoren. Förvaltningen utreder en ansökan på samma sätt, oavsett om ansökan avser att bedriva pedagogisk verksamhet i en lokal, eller i en dagbarnvårdares hem. Förvaltningen har beräknat självkostnaderna för relevanta direkta och indirekta kostnader för ett genomsnittligt ansökningsärende. Den totala mängden arbetstimmar beräknas vara 74,25 timmar. Självkostnaden för att handlägga nu aktuella ärenden är avrundat nedåt till närmsta tusental till 33 000 kronor.

I utredningen listas tänkbara konsekvenser av att införa avgiften:

- Det kan leda till att färre seriösa aktörer ansöker.
- Avgiften kan utgöra ett ekonomiskt hinder för vissa huvudmän.
- En avgift visar på de höga krav som ställs på pedagogisk omsorg.
- Täckning av förvaltningens kostnader.
- Positiva effekter för barnen i och med att färre seriösa aktörer kan tänkas ansöka om godkännande, vilket i så fall innebär att förvaltningen får mer tid till ansökningar från seriösa aktörer och tillsyn av stadens enskilda huvudmän för

pedagogisk omsorg. Avgiften kan även medföra incitament för huvudmän att organisera sin verksamhet på ett långsiktigt sätt.

Krav att betala avgift för att ärendet ska prövas

I samband med införandet av avgift för ansökningar om att godkännas som enskild huvudman för fristående förskola, beslutade kommunfullmäktige även att en ansökan om godkännande inte ska tas upp till prövning om avgiften inte betalas. Detta innebär i praktiken att förvaltningen i sådana fall ska avvisa ansökan. Förvaltningen anser att det finns tungt vägande skäl att även införa bestämmelser för pedagogisk omsorg att ansökan inte prövas om avgiften inte betalas.

Stadskontorets bedömning

Förskoleförvaltningen föreslår ett införande av avgift om 33 000 kronor för handläggningen av ansökan om godkännande att starta enskild pedagogisk omsorg. Avgiften kan ställas i relation till avgiften om 36 000 kronor som föreslås ta ut av förvaltningen för handläggning av ansökan om att godkännas som enskild huvudman för en förskola genom nyetablering av en fristående förskoleenhet, eller ansöker om att godkännas som ny enskild huvudman för en befintlig förskoleverksamhet. Kraven för att godkännas som huvudman för pedagogisk omsorg respektive förskola är i sak detsamma. I underlag ”Beräkning av kostnad för handläggning” framgår förvaltningens kostnader och resursåtgång. En avgift om 33 000 kronor är rimlig och motiverad utifrån det som förskolenämnden och förskoleförvaltningen redogör för.

Förslaget om att införa en avgift om 33 000 kronor för den som ansöker om godkännande att starta enskild pedagogisk omsorg bedöms ge följande effekter:

- Bidra till att säkerställa att barn och deras vårdnadshavare erbjuds en kvalitativ och långsiktig verksamhet.
- Potentiellt minska oseriösa aktörers möjlighet att bedriva skattefinansierad välfärdsverksamhet.
- Säkerställa att privata utförare har tillräckliga förutsättningar att bedriva verksamhet med god kvalitet och kan stärka allmänhetens tilltro till sektorn.
- Beroende på verksamhetsform för den som ansöker om godkännande att bedriva enskild pedagogisk omsorg, kan avgiften bli en engångskostnad eller uppkomma flera gånger.
- Täcka förskoleförvaltningens kostnader för tillståndsprövning vid att starta enskild pedagogisk omsorg. Den beräknade avgiften är gjord enligt självkostnadsprincipen.

- Inte påverka förskoleförvaltningens tillsyn av fristående verksamhet negativt.

Ansvariga

Emma Sandberg Enhetschef

Anna Westerling Ekonomidirektör

Magdalena Bondeson Sektionschef

Andreas Norbrant Stadsdirektör